

tivno življenje. Česar ne srečamo v leposlovju, je na voljo v poučni knjigi, ki že najmlajšim ali njihovim staršem ponuja odgovore na vsa vprašanja, bodisi da gre za problem premagovanja uživosti ali za problematiko ugrabljanja otrok, ponuja jim življenje iz prve roke, kar pomeni, da naj otrok dejansko spozna gozd in ne le po predstavi, ki mu jo daje vonj razpršila, hkrati pa ga seznanjajo tudi s preživetjem v naravi.

Mednarodno leto mladih je dobilo svoj poudarek v knjigah, ki govorijo o miru, o največji želji vseh mladih, tistih, ki ne živijo, in tistih, ki živijo v miru. Ta želja se je izražala v vsebinah, ki govorijo o minulih in sedanjih vojnah, pri tem je največjo pozornost vzbudila slikanica Roberta Innocentija, ali o mirovnih gibanjih, v katere se vključujejo mladi; velik poudarek so dali tem knjigam v SSSR.

K razumevanju med narodi, kot pogoju za mirno sožitje, prispevajo knjige, ki prikazujejo ustvarjalnost malih narodov in manjšin ali njihovo življenje; teh je bilo tudi na tej razstavi presenetljivo veliko.

Sicer pa to ni bilo samo mednarodno leto miru, ampak tudi leto bratov Grimm, ki ga je z novimi izdajami obeležilo veliko založb. 1100-letnice smrti Metoda pa se je spomnila z izdajo stripa samo Krščanska sadašnjost iz Zagreba.

Zgodovinska tematika je področje, ki je v večini držav otrokom dokaj dobro predstavljeno, tudi z nacionalno zgodovinsko tematiko, v leposlovni ali poučni obliki. Franciji, ki vsa leta pri tem prednjači, se pridružujejo tudi druge dežele, ki skušajo s prikazovanjem dogodkov iz davne zgodovine otrokom zbuditi občutek nacionalne pripadnosti.

Vse to bogastvo vsebin, oblik, številčne in starostne dostopnosti naj-

bolje opazijo tisti, ki nimajo na voljo tako širokega izbora, pa bi ga potrebovali. Med njimi ni samo Jugoslavija, ki so jo — z izjemo slovenskih založb — založbe s knjigami slabo predstavile, ampak še mnogo drugih. Razveseljivo pa je, da si tudi manj razvite države in nacionalne manjšine različnih držav prizadevajo ohraniti in razvijati svojo lastno leposlovno in poučno knjigo za mladino.

Silva Novljan

NEMŠKA NAGRADA ZA MLADINSKO LITERATURO (1985)

Nemška nagrada za mladinsko književnost je edina literarna nagrada ministrstva ZRN, ki jo že od leta 1956 podeljujejo vsako leto. Podeli jo Ministrstvo za mladino, družino in zdravje za knjige živčih avtorjev, ki so izšle kot originali ali kot nemški prevodi tujih mladinskih del. Na osnovi predlogov izbrane žirije, ki sestavi izbirno listo, izberejo najboljšo med slikanicami, med leposlovjem za otroke in mladino in med poučnimi knjigami.

Na svečani podelitvi v Augsburgu v novembru 1985 so bili nagrajeni: Ac Afee Annalena za slikanico *Mein Papi, nur mein! oder: Besucher, die zum Bleiben kamen* (Moj očka, samo moj! ali: Obisk, ki je ostal pri nas), ki jo je s surrealističnimi ilustracijami dopolnil Anthony Browne in poudaril psihološko občutljivost deklince, katere ločeni oče skuša njuno življenje povezati s prijateljico, ki ima enako starega sina.

Roald Dahl je prejel nagrado za knjigo: *Sophiechen und der Riese* (Sofijica in velikan), ki s humorno napisano zgodbo dopoveduje otro-

kom, da se strahu najprej znebiš, če se soočiš z njim.

Isolde Heyne je v knjigi *Treffpunkt Weltzeituhr* (Srečanje pri uri, ki kaže čas sveta) prikazala za Nemce aktualno temo vzhoda in zahoda. Z deklico, ki se je preselila iz vzhodne v zahodno Nemčijo, doživljamo njene travme in razočaranja ob spoznavanju različnih družbenih ureditev, ob iskanju lastne identitete in prijateljev, in na koncu spoznamo, da človek lahko živi povsod, če je našel korenine svojega izvora, svojo preteklost in prijatelje.

Die Frauen von der Plaza de Mayo (Žene s trga de Mayo) je naslov knjige, ki je bila med poučnimi izbrana za najboljšo. Delo štirih avtorjev simbolizira naslovna dokumentarna zgodba o ženah, ki se vsak četrtek zberejo na trgu v Buenos Airesu in tako demonstrirajo proti zapiranju in zatiranju svojih družinskih članov.

Silva Novljan

SARAJEVSKO POSVETOVANJE (1986)

Otrok in knjiga je bila tema posvetovanja, ki ga je Zveza društev prijateljev mladine Jugoslavije organizirala 25. in 26. februarja 1986 v Sarajevu. Več kot dvajset referentov — psihologov, pedagogov, založnikov, knjižničarjev in drugih strokovnjakov je v svojih referatih osvetljevalo problematiko družbenega položaja mladinske literature, njen status v okviru celotne književnosti, njeno produkcijo in vsebino, razprostranjenost in dostopnost v okviru založniško-knjigotrske mreže in mreže knjižnic, kriterije vrednotenja mladinske književnosti, možnosti in načine popularizacije dobre knjige, vlogo mladinske književnosti pri

razvijanju bratstva in enotnosti, ki se kaže v poznavanju, prevajanju mladinske literature narodov in narodnosti Jugoslavije in njenem vzgojnem učinku pri otrocih naših delavcev na začasnem delu v tujini, poudarilo skrb za dobro likovno-grafično opremo mladinske knjige, funkcijo ilustracije v animaciji teksta in pomen slikanice.

Široko zastavljena tema, ki je v naši družbi aktualna tudi zaradi kopice nerešenih vprašanj statusa mladinske književnosti, tiskanja in dostopnosti dobre mladinske knjige, vzgojnoizobraževalnega dela z njo, njene popularizacije in ustreznega financiranja — je posvetovanje usmerila bolj na pregled problematike kot pa na iskanje rešitev, ki naj bi omogočile večjo dostopnost dobre knjige vsem otrokom. Ob številnih referatih je zmanjkalo časa za razpravo, ki pa ne bi prinesla bistveno drugačnih pogledov na problematiko, saj so bili referenti dokaj enotni, drugih poslušalcev pa ni bilo. Upati je le, da bo objavljeno gradivo prišlo v roke in zavest vseh tistih, ki morda problematike ne poznajo dobro, imajo pa večje možnosti za njeno učinkovito reševanje, kajti: »Knjiga je, morda, še vedno edina stvar na svetu, ki zasluži, da se ji prepevajo himne, čeprav zaradi svojega položaja v sodobnem svetu reklame, kiča, pornografije in masovnih medijev zasluži, da se ji včasih posvetijo tudi žalostinke,« je bila misel dr. Agima Vinca, ki so ji ploskali vsi udeleženci posvetovanja.

Silva Novljan